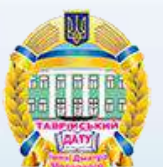

Херсонський державний
аграрно-економічний
університет

Kherson State Agrarian
and Economic University

МАТЕРІАЛИ

У Всеукраїнській науково-практичній конференції
«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ
ВНОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ
ВИРІШЕННЯ»

04-05 березня 2021 року
м. Херсон

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2021 року)

**Міністерство освіти та науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Головне управління Держгеокадастру у Херсонській області
Західноукраїнський національний університет
Херсонський державний аграрно-економічний університет**

**«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
РЕСУРСІВ В НОВОСТВОРЕНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Херсон, 04-05 березня 2021 року)*

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру

**Херсон
2021**

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2021 року)

УДК 332.1:332.3 (08)

У66

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету архітектури та будівництва Херсонського державного аграрно-економічного університету (протокол № 8 від 31.03.2021 р.)

Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (Херсон, 04-05 березня 2021 року). – Херсон: ХДАЕУ, 2021. –378 с.

ISBN 978-617-7917-06-8

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати V Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення», яка проводилась кафедрою землеустрою, геодезії та кадастру

Конференція проведена у межах кафедральної теми: «Розробка методики спостережень за деформаціями будівель та споруд Херсонського державного аграрного університету»(номер державної реєстрації 0118U007199)

Головний редактор: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Відповідальний секретар: Дудяк Н.В., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Технічний секретар: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Управління та раціональне використання земельних ресурсів вновостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2021 року)

Науково-організаційний комітет конференції:

Кирилов Юрій Євгенович	ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету
Грановська Вікторія Григорівна	перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету
Аверчев Олександр Володимирович	проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.с.-г.н., професор
Бабушкіна Руслана Олександрівна	декан факультету архітектури та будівництва Херсонського державного аграрно-економічного університету, к.с-г.н., доцент
Дудяк Наталія Василівна	завідувачка кафедри землеустрою геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, к.е.н., доцент
Яремко Юрій Іванович	професор кафедри землеустрою геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., професор
Толуб'як Віталій Семенович	професор кафедри менеджменту та публічного управління Західноукраїнського національного університету, д.держ.упр., професор

ЗМІСТ

Секція 1. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОТГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Андрос С.В. РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ПОБУДОВІ І РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ, ЯКА ОБСЛУГОВУЄ МАЛИЙ АГРОБІЗНЕС: МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ.....	13
Артемів В. О., Єлькін Е. О. ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	19
Артемів В.О., Пономарчук Д.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	23
Дурман М.О., Козловська А.С. ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ ЯК ОДНЕ З ДЖЕРЕЛ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	26
Дурман О.Л., Коропчук І.А. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ МЕХАНІЗМІВ ЇХ АДМІНІСТРУВАННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ.....	31
Карпенко О.В. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У ВЛАСНІСТЬ ОТГ.....	34
Ковтун В.А., Ковтун Д.М. РЕЗЕРВИ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ ОТГ ЧЕРЕЗ ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	38
Крупіца Д.О., Біла Н.С. ВІДЧУЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ЯК ДЖЕРЕЛО ПОПОВНЕННЯ БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	41
Куракова Л.Г. ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	45
Кушнірук Т.М., Петрище О.І., Додурич В.В. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ КРАЇН ЄС В УКРАЇНІ.....	49
Олійник Н.М., Макаренко С.М., Березкін І.С. ДІАГНОСТИКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	53
Пасічник Ю.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	56

Патицька Х.О. УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ АКТИВАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ.....	62
Петрище О.І., Кушнірук Т.М. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ – ЗМІНИ І НАСЛІДКИ ДЛЯ ОТГ.....	66
Радченко О.Д. ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	72
Сахно Є.Ю., Шульга О.В., Хрїстодулопулос А.О. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ОТГ.....	76
Сидоренко Є.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В ОБ’ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ.....	79
Сисоєнко І.А., Семибратня В.В. ДЕКЛАРАЦІЙНА КАМПАНІЯ ЩОДО СПРАВЛЯННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	84
Ситник О.І. РЕФОРМА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ – ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	87
Степаненко Т.О. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ.....	94
Толуб’як В.С. НОВІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В ОТГ.....	98
Третяк Н.А., Сакаль О.В., Третяк М.А. НЕТРАДИЦІЙНЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ – ПЕРСПЕКТИВА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ОТГ.....	102
Хропот С.Г., Волканова В.С. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД.....	107
Чеболда І.Ю., Кузик І.Р. ОСОБЛИВОСТІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОБ’ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	111
Шарий Г.І., Нестеренко С.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ДЛЯ ОТГ.....	116
Щербак Ю.В. УМОВИ ПЕРЕГЛЯДУ РОЗМІРУ ОРЕНДНОЇ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛІ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ОТГ.....	119

**Секція 2. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ГРОМАД:
СПОСОБИ, ПРИНЦИПИ, МЕТОДИ**

Бутенко Є.В., Лошакова Ю. А. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ.....	123
Горун М. В., Файфура В. В., Шушпанов Д. Г. ЕКОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	128
Гуцул Т.В. БАСЕЙНОВИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД(НА ПРИКЛАДІ БАСЕЙНУ Р. БРУСНИЦЯ ТА БРУСНИЦЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ).....	131
Ільків Є. Ю., Галярник М. В., Мироник О. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДИ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ МЕЖ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ У КОНТЕКСТІ МОНІТОРИНГУ СТАНУ МЕЖОВИХ ЗНАКІВ.....	136
Картавий А.Г., Федонюк В.В. ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗБОРУ ТА УТИЛІЗАЦІЇ ВІДХОДІВ В МЕЖАХ ТЕРИТОРІЙ ОТГ.....	139
Кисельов Ю.О. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛАНДШАФТНОЇ СТРУКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА».....	142
Куракова Л.Г., Гуменюк А.О. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	146
КутузоваТ.Ю. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В СТАНДАРТАХ ОСВІТИ: СИСТЕМА ВИКЛАДАННЯ	149
Куракова Л.Г., Гуліченкова О.М. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ОТГ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	152
Курильців Р.М., Марченко А.О. ЗЕМЛЕУСТРІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ГРОМАД.....	157
Мацієвич Т.О., Бабушкіна Р.О., Іванів М.О. ЩОДО НАПРЯМКІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ІЗ ВРАХУВАННЯМ ВСТАНОВЛЕНИХ ЗОН ОБМЕЖЕНЬ.....	160
Михайлюк В.І., Каравель В.Г. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	163

Смоленська Л.І., Толоконніков А.К. СУЧАСНИЙ СТАН ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	166
Мосора Л.С., Буртик В. І. АНАЛІЗ СФОРМОВАНИХ ОТГ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	170
Смоленська Л. І., Данілець І. М. СТАН ФОРМУВАННЯ ОТГ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	173
Мосора Л.С., Книгиницький В.В, Коцеловська Н.Б. ОСНОВНІ ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ГРОМАД.....	176
Петренко О.Я. РОЛЬ ЗЕМЛЕУСТРОЮ У РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ ОТГ.....	181
Петрова А.Т. АРХІТЕКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ.....	185

Секція 3. ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ ОСНОВИ ОТГ

Булишева Д.В., Толмачевський В.С. БЕЗПЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАРТОГРАФУВАННЯ І МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	189
Казімір І.І., Соколова Д.О. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ЯК МОЖЛИВИЙ ШЛЯХ ПЕРЕХОДУ ДО ТРИВИМІРНОГО КАДАСТРУ.....	193
Матішук А. В., Васишин Ю.В. ДО ПИТАННЯ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД.....	198
Мацієвич Т.О., Магальяс В.А. СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ У ЗЕМЛЕУСТРОЇ: ДІСКУРС В ТЕОРІЮ.....	202
Шевченко Р.Ю. ІНСТРУМЕНТАРІЙ КОМПЛЕКСНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО АТЛАСНОГО КАРТОГРАФУВАННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	204
Чеканович М.Г. ЗАЛІЗОБЕТОННЕ ПЕРЕКРИТТЯ З ДРІБНОШТУЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ.....	210
Янін О.Є. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ ПІДОШВИ ОКРЕМОГО ПОЗАЦЕНТРОВО-СТИСНУТОГО ФУНДАМЕНТУ ПІД КОЛОНУ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ MATHCAD...	214

**Секція 4. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В ОТГ**

Безвіконний П.В., Потапський Ю.В. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В ПРОЦЕСІ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	218
Дудяк Н.В., Мартинов І.М. Баранова О.Ю. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ТРАНСПОРТУ.....	221
Нарадовий Б.О. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У КРАЇНАХ ЄС.....	226
Самбор М.А. ВПЛИВ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ НА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ.....	231
Ступень Р.М., Остафінська Л.М., Бабій Н.І. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ	235
Яремко Ю.І., Пєсков І.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО СУЧАСНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ.....	238
Яремко Ю.І., Яценко В.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ЗЕМЕЛЬ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗОКРЕМА.....	241

**Секція 5. ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ОТГ**

Бойко Н.В., Зінчук М.І., Мерленко І.М. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРУНТОВОЇ ФЛОРИ НА ОСУШУВАНИХ ГРУНТАХ ПОЛІССЯ.....	246
Василишин Ю.В. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ДОПОВНЕНЬ ВРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ШКІДЛИВИХ ЧИННИКІВ НА ВАРТІСТЬ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ ПО СХЕМІ BELLRANDALL.....	250
Богадьорова Л.М., Мельниченко С.Г. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	253
Бондаренко Е.Л. ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ДАНИХ ПРО ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ОТГ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛОКАЛЬНОЇ ІПД.....	256

Бондарчук С.П., Бондарчук Л.Ф., Мерленко І.М.	259
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО	
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ОТГ ШЛЯХОМ	
ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ІЗ	
ДЕРЖАВНОЮ ЕКОЛОГІЧНОЮ ІНСПЕКЦІЄЮ.....	
Волошин М.М.	263
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ ТА	
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ	
УМОВАХ.....	
Грицаєнко М.І.	268
РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ОХОРОНІ	
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ОТГ.....	
Дудяк Н.В., Яценко В.М., Мартинов І.М.	273
РИЗИКИ	
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА	
МЕЛІОРОВАНИХ ЗЕМЛЯХ.....	
Коваль О. В., Мельнійчук М. М.	277
ХАРАКТЕРИСТИКА	
ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРИРОДНО-	
ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ВАРАСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ	
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	
Кравець О.Я.	281
ВИКОРИСТАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ	
ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ МОНІТОРИНГУ ЕРОЗІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА	
ЗЕМЛЯХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	
Кравцова І.В.	286
САДОВО-ПАРКОВІ ЛАНДШАФТИ В СТРУКТУРІ	
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УМАНСЬКОЇ ОТГ.....	
Крушельницький М.В.	291
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ	
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ОТГ.....	
Лавренко Н.М., Пугачова К.Є.	294
ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ І	
РОЗВИТКУ ДЕГРАДАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ТГ ТА ШЛЯХИ ЇХ	
ВИРІШЕННЯ.....	
Лазарєва О. В., Мась А.Ю.	297
КОНЦЕПЦІЯ РАЦІОНАЛЬНОГО	
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ	
ГРОМАДАХ	
Макєєва Л.М.	300
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ	
ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО	
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.....	
Мерленко І.М., Бондарчук С.П., Бондарчук Л.Ф., Картавий А.Г.,	304
Мерленко Н.О.	
МОЖЛИВОСТІ УТИЛІЗАЦІЇ ОРГАНІЧНИХ	
ВІДХОДІВ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД МЕТОДОМ	
БІОФЕРМЕНТАЦІЇ	
Мовчан Т.В., Бобкова З.Ф.	308
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА	
ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО	
ПРИЗНАЧЕННЯ.....	

Морозов В.В., Морозов О.В., Козленко Є.В. ФУНКЦІОНУВАННЯ КОЛЕКТОРНО – ДРЕНАЖНОЇ МЕРЕЖІ ЯК ФАКТОРА СТАБІЛЬНОГО ЕКОЛОГО-МЕЛІОРАТИВНОГО СТАНУ ЗРОШУВАНИХ ТА ПРИЛЕГЛИХ ДО НИХ ЗЕМЕЛЬ(НА ПРИКЛАДІ БІЛОЗЕРСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	314
Нечипоренко О.М., Матвієнко А.П. РЕГУЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	318
Ніколайчук Т.О. «КОМПЕНСАТОРНА» ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ, ЯК ІНСТРУМЕНТ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	322
Онищенко С.О., Ковшаківа Т.С. ВПЛИВ БІОЛОГІЗАЦІЇ АГРОТЕХНІКИ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ НА ВМІСТ ГУМУСУ В ГРУНТІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	326
Панасюк О.П., Сокуляк О.І. ПРОГРАМА ФОРМУВАННЯ МЕЖ ЖМЕРИНСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ З МЕТОЮ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ.....	329
Панасюк О.П., Трикуліч О.В. ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ РОДЮЧОСТІ ГРУНТІВ УКРАЇНИ.....	334
Панкєєв С.П. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ НА ОСНОВІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА У СТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ.....	337
Плотнікова М. Ф., Назімов І. Г. НООСФЕРНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ РЕСУРСАМИ НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА ЇХ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.....	341
Потапський Ю.В., Безвіконний П.В. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	345
Рижок З.Р. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ДАНИХ КОСМІЧНИХ ЗНІМАНЬ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР.....	348
Сендецький В.М., Налужний Р.І. СОЛОМА І СИДЕРАТИ ЯК ВАЖЛИВІ ЕЛЕМЕНТИ ВІДНОВЛЕННЯ РОДЮЧОСТІ ГРУНТІВ.....	351
Смирнова С.М., Стерлев Д.В., Малявін Л.В. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ І ВІДТВОРЕННЯ РОДЮЧОСТІ ГРУНТУ.....	355

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2021 року)

Сопов Д.С., Сопова Н.В. ЩОДО МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЄНТУ ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В ОБ'ЄДНАНІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ.....	358
Смирнова С.М., Коваль В.А., Трущенко М.Б. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБМЕЖЕНОГО ПРАВА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ.....	361
Федонюк М.А., Федонюк В.В., Турко С.В. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ДЗЗ ДЛЯ ОЦІНКИ СТРУКТУРИ ЗЕМЕЛЬНОГО ФОНДУ В МЕЖАХ ТЕРИТОРІЙ ОТГ БАСЕЙНУ ОЗЕРА СВІТЯЗЬ.....	364
Смирнова С.М., Смирнов В.М., Ніколаєва Ю.Д. НАУКОВІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ І РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	369
Шевченко В.М., Морозов О.В., Морозова О.С., Кабаченко А.І. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ҐРУНТІВ ЗА ЇХ ПРИДАТНІСТЮ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА У БІЛОЗЕРСЬКІЙ ОБ'ЄДНАНІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	372
Юшин С.О. ЕКОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В ПРОГРАМАХ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	375

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Управління та раціональне використання земельних ресурсів вновостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2021 року)

кожний водовиділ з розрахованими на початку року відповідними собівартостями. У базі даних доцільно згрупувати водовиділи за однотипними витратами $C_{\delta\Pi}^0$ чи $C_{\delta\Pi}^E$.

Запропонована модель САПР дозволяє оптимізувати водокористування, рекомендуючи застосування економічно обґрунтованих зрошувальних норм, відповідних технологій точного землеробства, консолідувати на взаємовигідній основі розподіл додаткового чистого прибутку від зрошення між водогосподарськими організаціями та водоспоживачами в умовах проведення земельної реформи.

Список літератури

1. Методические рекомендации по определению экономической эффективности использования водных ресурсов для целей орошения / Трегобчук В.М., Жминько В.И., Ивашкевич Ю.И., Жуйков Г.Е. К : Минводхоз УССР, 1981. 23 с.
2. Ковальчук П.І., Волошин М.М., Матяш Т.В. Оптимізація водокористування на основі аналізу додаткового чистого прибутку від зрошення. Водне господарство України. 2003. Вип. 2. – С.27-29.
3. Коваленко П.И., Ковальчук П.И., Сапаров К.Б. Оптимизация внутрихозяйственного водопользования. Мелиорация и водное хозяйство. 1991. №7. – С.46-48.
4. Ковальчук П.И., Остапчик В.П. Определение моделей урожая в зависимости от динамики водоснабжения растений. Мелиорация и водное хозяйство. 1982. Вып. 5. – С.3-5.

Грицаєнко М.І.

к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного,
м. Мелітополь

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ОХОРОНІ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ОТГ

В умовах реформи місцевого самоврядування, «... яка відбувається в Україні, і яка спрямована на надання територіальним громадам більшої фінансової незалежності, а також на ефективніше використання ресурсів...» [1, с. 43], найбільш актуальним питанням є практика землекористування, в тому числі охорона земельних ресурсів ОТГ.

В табл. 1 наведені дані про динаміку капітальних інвестицій та поточних витрат на природоохоронні заходи в Україні за 2010-2019 роки.

Таблиця 1.

Капітальні інвестиції та поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища в Україні

(у фактичних цінах; тис. грн)

Показники	2010	2015	2016	2017	2018	2019	Середньо-річний темп приросту, %
Капітальні інвестиції, всього	2761472,1	7675597	13390477	11025535	10074279	16255672	21,8
в т.ч.							
захист і реабілітація ґрунту, підземних і поверхневих вод	319922	388259,2	419988,9	1284502	1444291,6	1721924,9	20,6
%	11,6	5,1	3,1	11,7	14,3	10,6	x
Поточні витрати, всього	10366565,5	16915535	19098225	20466423	24317991	27480190	11,4
в т.ч.							
захист і реабілітація ґрунту, підземних і поверхневих вод	476253,5	1152701,9	1197194,3	983781,8	1288375	1583926,5	14,3
%	4,6	6,8	6,3	4,8	5,3	5,8	x

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища в Україні в 2019-му році порівняно з 2010-м роком

V Всеукраїнська науково-практична конференція «Управління та раціональне використання земельних ресурсів вновостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2021 року)

збільшилися у 5,9 рази і становили 16,3 млрд. грн., в тому числі на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод у 5,4 рази до 1,7 млрд. грн., що становить 10,6% від загальних екологічних капітальних інвестицій. Середньорічний темп приросту екологічних капітальних інвестицій становив 21,8%, капітальних інвестицій на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод відповідно 20,6%.

Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища в Україні в 2019-му році порівняно з 2010-м роком збільшилися у 2,7 рази і становили 27,5 млрд. грн., в тому числі на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод у 3,3 рази – до 1,6 млрд. грн., що становить 5,8% від загальних поточних витрат на природоохоронні цілі.

Аналогічні тенденції спостерігаються в Запорізькій області (табл. 2).

Таблиця 2

Капітальні інвестиції та поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища в Запорізькій області

(у фактичних цінах; тис. грн)

Показники	2010	2015	2016	2017	2018	2019	Середньорічний темп приросту, %
Капітальні інвестиції, всього	159249,0	591509,0	1062753,0	817114,6	1065343,5	1083530,8	23,7
в т.ч.							
захист і реабілітація ґрунту, підземних і поверхневих вод	28441,6	43104,2	35633,3	219139,4	254991,2	144355,5	19,8
%	17,9	7,3	3,4	26,8	23,9	13,3	x
Поточні витрати, всього	766332,0	1587096,5	1849575,8	2002980,7	2496107,2	2879570,7	15,8
в т.ч.							
захист і реабілітація ґрунту, підземних і поверхневих вод	149049,3	309008,1	301957,3	302680,1	369479,3	596763,9	16,7
%	19,4	19,5	16,3	15,1	14,8	20,7	x

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища в Запорізькій області в 2019-му році порівняно з 2010-м роком

збільшилися у 6,8 рази і становили 1,1 млрд. грн. (6,7% від загальноукраїнського показника), в тому числі на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод у 5,1 рази до 144,4 млн. грн. (8,4% від загальноукраїнського показника), що становить 13,3% від загальних капітальних інвестицій в екологію області. Середньорічний темп приросту екологічних капітальних інвестицій становив 23,7%, капітальних інвестицій на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод відповідно 19,8%.

Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища в Запорізькій області в 2019-му році порівняно з 2010-м роком збільшилися у 3,8 рази і становили 2,9 млрд. грн. (10,5% від загальноукраїнського показника), в тому числі на захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод у 4,0 рази – до 596,8 млн. грн. (37,7% від загальноукраїнського показника), що становить 20,7% від загальних поточних витрат на екологію області.

Незважаючи на тенденції збільшення витрат на природоохоронні заходи, в тому числі на захист та реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод, спостерігається погіршення земель як в Запорізькій області, так і в Україні в цілому. Так, в Україні на даний час понад 1,1 млн. га деградованих, низькопродуктивних та забруднених угідь, які підлягають консервації, 143,4 тис. га порушених земель, які вимагають рекультивації, а також 315,6 тис. га низькопродуктивних ділянок, яким необхідне поліпшення.

Вважаємо, що в формуванні дієвого механізму охорони земельних ресурсів є передача відповідних повноважень територіальним громадам та ОТГ, тому що «... мотиви та стимули соціальних дій відносно використання спільних ресурсів задля задоволення індивідуальних потреб суб'єктів спільноти – це спільні економічні інтереси, носієм яких соціум територіальної громади» [2, с. 117].

Безумовно, одним з оціночних показників соціально-економічної ефективності функціонування окремих територіально громад та ОТГ є якість управління земельними ресурсами [3, с. 70], при цьому «адміністративна і територіальна реформи країни потребують розробки відповідного організаційно-економічного механізму з використанням соціального капіталу регіону» [4, с. 127]. Соціальний капітал пропонуємо визначати як «... сукупність здатних приносити дохід зв'язків та соціально-економічних відносин, які виникають у певній соціальній мережі на основі існуючих норм та довіри» [5, с. 430].

Соціальний капітал ОТГ визначається існуючими рівнями довіри і поваги населення до керівного складу ОТГ, довіри і взаємності між членами одного ієрархічного рівня (населення ОТГ). Крім цього, соціальний капітал ОТГ характеризується соціальними мережами і

нормами. При цьому соціальні мережі створюються завдяки партнерству, співпраці та взаємин між членами спільноти ОТГ різних ієрархічних рівнів. Норми соціального капіталу ОТГ, які стосуються системи охорони земельних ресурсів ОТГ, об'єднують формальні норми її регулювання, загальновизнані неформальні правила і норми охорони земельних ресурсів ОТГ, а також міжособистісні та групові неформальні норми взаємодії, наявні кодекси поведінки (рис. 1).

Соціальний капітал ОТГ сприяє зниженню невизначеності та ризику в системі охорони земельних ресурсів завдяки наявному соціальному контролю за дотриманням сформульованих правил і процедур, що сприяє формуванню позитивного іміджу ОТГ в цілому.

Проблеми формування та ефективного використання соціального капіталу ОТГ потребують подальшого вивчення, проте отримані результати досліджень надають підставу зробити висновок про те, що він є важливим фактором, який необхідно враховувати при вдосконаленні системи охорони земельних ресурсів ОТГ.

Вважаємо, що позитивні зрушення в системі охорони земельних ресурсів ОТГ повинні досягатися за рахунок удосконалення її організації та механізму фінансування, але в комплексі першочергових завдань повинні бути також інші механізми її розвитку, які охоплюють посилення суспільної взаємодії, соціальної згуртованості та партнерства, зростання рівня довіри населення ОТГ до керівництва та інших членів спільноти, розповсюдження та впровадження в життя позитивних соціальних норм та цінностей, а також формування інститутів, які примножують наявний соціальний капітал. Ці заходи сприятимуть підвищенню ефективності системи охорони земельних ресурсів ОТГ, а також економічному розвитку країни в цілому.

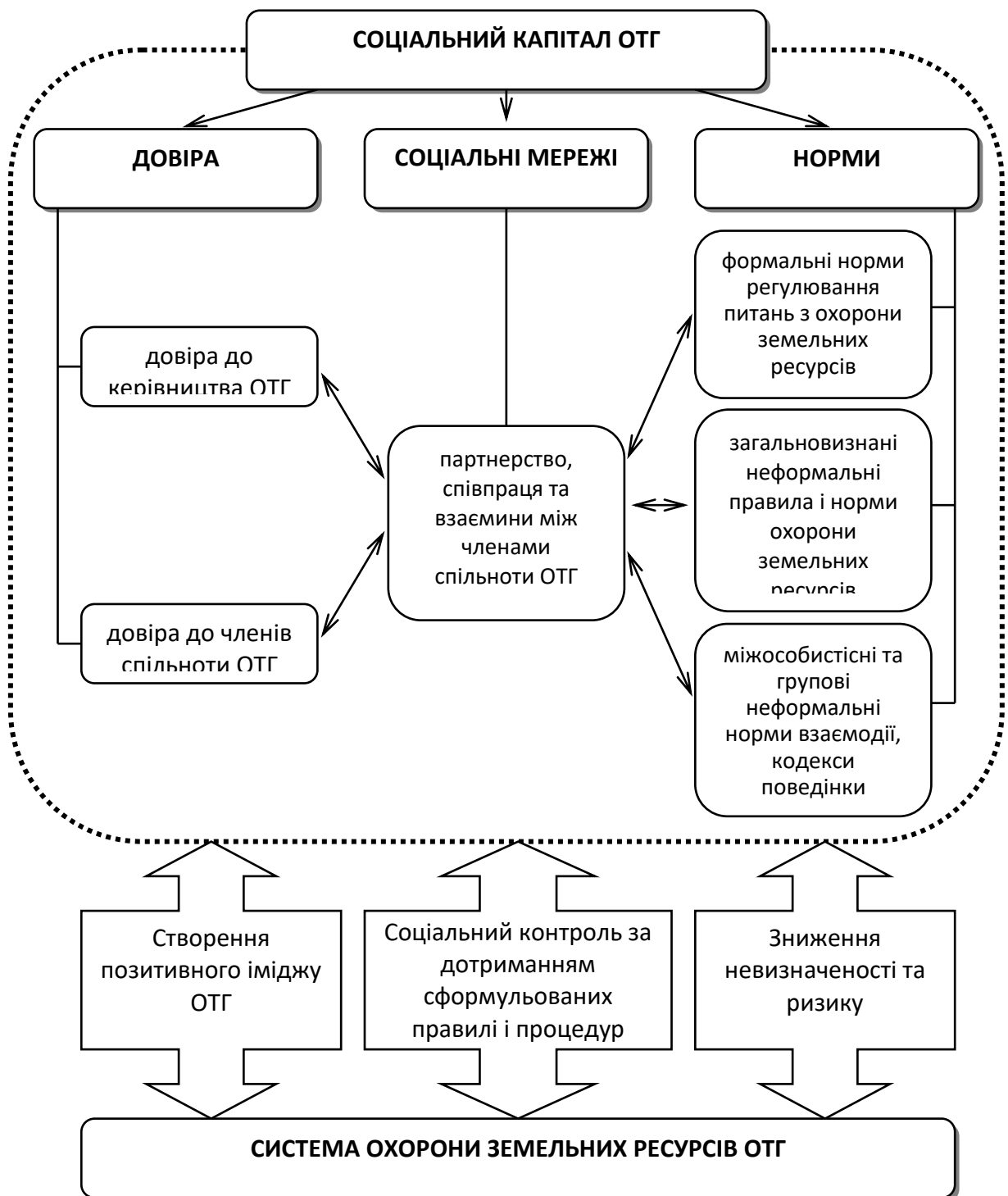

Рис. 1. Механізм впливу соціального капіталу на систему охорони земельних ресурсів ОТГ

Джерело: складено автором на основі досліджень

Список літератури

1. Грицаєнко М.І. Вплив соціального капіталу громади на «зелене» зростання країни. *Зелена економіка та низьковуглецевий розвиток: міжнародний та національний вимір*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 4 грудня 2020 р. Київ : Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління, 2020. С. 43-46.
2. Грицаєнко М.І. Місце соціального капіталу у формуванні та об'єднанні територіальних громад. *Бізнес Інформ*. 2017. №8. С. 116-123.
3. Грицаєнко М.І. Соціальний капітал територіальних громад та їх об'єднань. *Modern Economics*. 2017. №4. С. 63-74.
4. Грицаєнко М.І. Соціальний капітал у розвитку територій. *Перспективи розвитку територій: теорія і практика*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, Харків, 19-20 листопада 2020 р. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. С. 127-130.
5. Hrytsaienko M., Hrytsaienko H., Andrieieva L. and Boltianska L. The Role of Social Capital in Development of Agricultural Entrepreneurship. *Modern Development Paths of Agricultural Production*. 2019. pp. 427-440.

Дудяк Н.В.

к.е.н., доцент

*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м.Херсон*

Яценко В.М.

к.т.н., доцент

*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м.Херсон*

Мартинов І.М.

асистент

*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м.Херсон*

РИЗИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА МЕЛІОРОВАНИХ ЗЕМЛЯХ

Херсонська область є територією ризикованого землеробства, що позначається на результатах ефективності сільського господарства. Дефіцит природного вологозабезпечення з одного боку істотно погіршує агроресурсний потенціал, а з другого, створює об'єктивні економічні та технічні передумови для стабільного та ефективного функціонування зрошувальних систем[1]. Займаючи лише 14 % загальної площі

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної конференції

«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»

Відповідальний за випуск: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри
землеустрою, геодезії та кадастру

Комп'ютерне макетування: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри
землеустрою, геодезії та кадастру

